עָשׂוּי עַל יְדֵי מִשְׁקָלוֹת, (יד) [ג]מֻתָּר לְעָרְכוֹ (טו) וְלַהֲכִינוֹ מִבְּעוֹד יוֹם כְּדֵי שֶׁיֵּלֵךְ וְיִקָּשְׁקֵשׁ כָּל הַשַּׁבָּת: ד הַמְשַׁמֵּר פֵּרוֹתָיו וּזְרָעָיו מִפְּנֵי חַיָּה וָעוֹף, לֹא [ד]יִסְפֹּק כַּף אֶל כַּף וְלֹא יִטְפַּח כַּפָּיו עַל יְרֵכוֹ (טז) וְלֹא יִרְקֹד לְהַבְרִיחָם, גְּזֵרָה שֶׁמָּא יִטֹּל צְרוֹר (ה) (יז) וְיִזְרֹק לָהֶם: ה (יח) [ה]אֵין שׁוֹחֲקִים בָּאֲגוֹזִים [ו]וְלֹא בְּתַפּוּחִים וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן, מִשּׁוּם (יט) אֲשׁוּיֵי גְּמוֹת. הַגָּה: וְדַוְקָא עַל גַּבֵּי קַרְקַע, אֲבָל (כ) עַל גַּבֵּי שֻׁלְחָן שָׁרֵי דְּלֵיכָּא לְמִגְזַר שָׁם מִשּׁוּם גְּמוֹת (רבינו ירוחם (נתיב יט) חלק ז'). וּמֻתָּר לִשְׁחֹק (בא) בַּעֲצָמוֹת שְׁקוּרִין טְשִׁי"ק אַף עַל פִּי שֶׁמַּשְׁמִיעִים קוֹל, הוֹאִיל וְאֵינָן מְכֻוָּנִין לְשִׁיר (הגהות אלפסי סוף עירובין (לה: מוס ג פי"ח)). וְכָל זֶה בְּשׁוֹחֵק דָּרְךְ צְחוֹק בָּעָלְמָא (בית יוסף (ד"ה אין שוחקין)), אֲבָל בְּשׁוֹחֵק כְּדֵי לְהַרְוִיחַ אָסוּר אֲפִלּוּ שׁוֹחֵק (ו) (כב) בְּתָם וּבְחֹמֶר, דְּהָוֵי כְּמִקַּח וּמִמְכָּר (אגור (סי' תקכ"ו) ורמב"ם פרק כ"ג (ה"י)). וּמִכָּל מָקוֹם אֵין לִמְחוֹת בְּנָשִׁים דְּקַטָּנִים, דְּמוּטָב שֶׁיִּהְיוּ שׁוֹגְגִין וְאַל יִהְיוּ מְזִידִין (תוספות (עירובין קד. ד"ה מכי מכי גרים) וסמ"ג (לאוין סה) והגהות מיימוני פרק כ"א (ה"ג ד"ק)). וְלִשְׁחֹק בְּכַדּוּר עַיִן לְעֵיל סִימָן ש"ח סָעִיף מ"ה: ו [ז]אָסוּר לְשַׁאֵב מַיִם בְּגַלְגַּל, גְּזֵרָה (כג) שֶׁמָּא יִמְלֵא לְגִנָּתוֹ וְחַרְבָּתוֹ אוֹ לְמִשְׁרָה שֶׁל פִּשְׁתָּן. [ח]לְפִיכָךְ אִם לֹא הָיָה שָׁם לֹא גִּנָּה וְלֹא חַרְבָּה וְלֹא בֵּרֵכָה לִשְׁרוֹת בָּהּ פִּשְׁתָּן, מֻתָּר. (כד) [ט]וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁלֹּא אָסְרוּ אֶלָּא בְּגַלְגַּל גָּדוֹל שֶׁמּוֹצִיא מַיִם הַרְבֵּה בְּיַחַד בְּלֹא טִרְחָה, וְהֵם גַּלְגַּלִּים הַקְּבוּעִים בָּהֶם דְּלָיִים הַרְבֵּה סָבִיב, אֲבָל גַּלְגַּלִּים שֶׁלָּנוּ שֶׁאֵין מְמַלְּאִים בָּהֶם אֶלָּא מְעַט, מֻתָּר דְּלֵיכָּא לְמֵיחַשׁ לִמְיִדְי: ז [י]מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ [כ]פֵּרוֹת בְּרֹאשׁ הַגֹּג וְרוֹאֶה מָטָר שֶׁבָּא, (כה) אָסוּר לְשַׁלְשֵׁל בְּשַׁבָּת דֶּרֶךְ אֲרֻבָּה שֶׁבַּגֹּג, אֲבָל (כו) מֻתָּר (ז) לְכַסּוֹתָן. [ל]וַאֲפִלּוּ לְבֵנִים (כז) שֶׁהֵם מְקֻצִּים, (כח) מֻתָּר לְכַסּוֹתָן מִפְּנֵי הַדֶּלֶף: ח [מ]מֻתָּר לִתֵּן כְּלִי (כט) תַּחַת הַדֶּלֶף בְּשַׁבָּת, [נ]וְאִם נִתְמַלֵּא שׁוֹפְכוֹ וּמַחֲזִירוֹ לִמְקוֹמוֹ. וְהוּא שֶׁיְּהֵא הַדֶּלֶף רָאוּי

ג אגור (סי' תקיט) בְּשֵׁם תְּשׁוּבוֹת אֲבִיו. ד ערוכין ק"ד (ע"א) בְּרַיְתָא וּגְמָרָא שָׁם. ה טור בְּשֵׁם רַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל (ערוכין קד:) וְהָרִי"ף (ערוכין לה:). ו לְפָרוּשׁ הָרִי"ף (שם) וּלְפִי מַה שֶּׁכָּתַב הַבַּיִת יוֹסֵף (ד"ה אין שוחקין) גַּם לְדִבְרֵי רַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל. ז ערוכין ק"ד (ע"א). ח טור בְּשֵׁם הָרַמְבַּ"ם בְּפֵרָק כ"א. (ה"ה) וְכָתַב הָרַב הַמַּגִּיד שָׁם שֶׁהוּא מִדִּבְרֵי אֲמֵימָר שָׁם. ט הָרא"ש שָׁם (פ"י סי' כ) בְּשֵׁם רַבֵּנוּ תָּם. י מִשְׁנָה בְּבֵיצָה ל"ה (ע"ב). כ לְפָרוּשׁ ר"י וְהֵבִיאוֹ הַטּוּר וְהָרא"ש (ביצה פ"ה סי' א) שָׁם. ל שָׁם בַּגְּמָרָא (לו:). מ מִשְׁנָה שָׁם (לה:). נ בְּרַיְתָא שָׁם (לו:).

## בְּאֵר הֵיטֵב

לְמִשְׁרֵי לְנַגֵּן בִּכְלֵי שִׁיר, וּלְכָךְ עַל כָּל פָּנִים שָׁרֵי אֲמִירָה לְאִינוֹ יְהוּדִי, וְעַל כָּל פָּנִים אָסוּר לוֹמַר לְאִינוֹ יְהוּדִי לְתַקֵּן הַכְּלֵי שִׁיר וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ לְעֵיל. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ה):

ד (ה) וְיִזְרֹק. לִרְשׁוּת הָרַבִּים לְהַבְרִיחַ הָעוֹפוֹת. רַשִׁ"י (עירובין קד. ד"ה שמא):

דְּבְזְמַן הַזֶּה דְּלֵיכָּא רְשׁוּת הָרַבִּים שָׁרֵי לְטַפֵּחַ, דִּגְזֵרָה לְגְזֵרָה הוּא. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ו):

ה (ו) בְּתָם וּבְחֹמֶר. פֵּרוּשׁ גְּרָא"ד אוֹ אוּ"ם גְּרָא"ד בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז: ז (ז) לְכַסּוֹתָן. וְרַשִׁ"ל (יש של שלמה ביצה פ"ה סי' א) פָּסַק דְּאָסוּר לְכַסּוֹתָן:

## מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(יד) מֻתָּר לְעָרְכוֹ. הַיְינוּ דְּלֹא חָיְשִׁינַן כְּשֶׁיִּשְׁמְעוּ קוֹלוֹ יַחְשְׁדוּהוּ שֶׁהֶעֱרִיכוֹ בְּשַׁבָּת, דְּהַכֹּל יוֹדְעִין שֶׁדַּרְכּוֹ לְהַעֲרִיכוֹ מֵאֶתְמוֹל: (טו) וְלַהֲכִינוֹ מִבְּעוֹד יוֹם. אֲבָל בְּשַׁבָּת לֹא מְבַעְיָא דְּאִם עָמַד דְּאָסוּר לַהֲכִינוֹ שֶׁיֵּלֵךְ (יד) וַאֲפִלּוּ רַק בְּנִעְנוּעַ חוּט הַבְּרָזֶל שֶׁמִּתְנַעְנֵעַ, [א]וְיֵשׁ בָּזֶה אִסּוּר תּוֹרָה (טו) לְכַמָּה פּוֹסְקִים דְּהָוֵי בְּכְלַל תִּקּוּן מָנָא, אֶלָּא אֲפִלּוּ בְּעוֹדוֹ הוֹלֵךְ (טז) אָסוּר גַּם כֵּן לְמִשְׁךְ הַמִּשְׁקָלוֹת [אוֹ (יז) בְּטַאשִׁי"ן אוֹה"ר, חוּט הַמּוֹשֵׁךְ הַגַּלְגַּלִּים] שֶׁלֹּא יִפָּסֵק הִלּוּכוֹ. (יח) אִם לֹא לְצָרְךְ חוֹלֶה הַצָּרִיךְ לְכָךְ יֵשׁ לְהַתִּיר לְהַעֲרִיכוֹ בְּעוֹדוֹ הוֹלֵךְ אִם בְּקִשֵּׁי לְמִצְא אֵינוֹ יְהוּדִי לָזֶה, (יט) וְעַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי יֵשׁ לְהַתִּיר לְהַעֲרִיכוֹ לְצָרְךְ חוֹלֶה אֲפִלּוּ כְּשֶׁנִּפְסַק הִלּוּכוֹ [אַחֲרוֹנִים]. וְדַע עוֹד דְּאוֹתָן מוֹרֵי שָׁעוֹת [שֶׁקּוֹרִין טַאשִׁי"ן אוֹה"ר] שֶׁרָגִיל לְפָעָמִים כְּשֶׁעוֹמֵד וְנִפְסָק מֵהִלּוּכוֹ הוּא מְנַעְנְעוֹ בְּמִקְצָת וְחוֹזֵר לְהִלּוּכוֹ, צָרִיךְ לִזָּהֵר שֶׁלֹּא לְנַעְנְעוֹ בְּשַׁבָּת: ד (טז) וְלֹא יִרְקֹד. בָּרָגָל לְהַשְׁמִיעַ קוֹל לְהַבְעִית הָעוֹפוֹת: (יז) וְיִזְרֹק לָהֶם. לִרְשׁוּת הָרַבִּים. וּלְהַפּוֹסְקִים דְּבַזְמַן הַזֶּה לֵיכָא רְשׁוּת הָרַבִּים, (כ) אֲפָשֶׁר דְּשָׁרֵי בְּכָל זֶה דִּגְזֵרָה לְגְזֵרָה הִיא. (כא) וְכָל כַּף אֶל כַּף כִּלְאַחַר יָד בְּוַדַּאי שָׁרֵי לְכָלֵי עָלְמָא, וְאֵין לָחוּשׁ שֶׁמָּא יִטֹּל צְרוֹר, מַאַחַר שֶׁיֵּשׁ לוֹ הֶכֵּר שֶׁאֵין מְסַפֵּק לְהַדְיָא: ה (יח) אֵין שׁוֹחֲקִין וְכוּ'. שְׁמַגְלְגְּלִין אוֹתָן וּמַכִּין זוֹ אֶת זוֹ כְּדֶרֶךְ שֶׁמְּשַׂחֲקִין הַנַּעֲרוֹת: (יט) אֲשׁוּיֵי גְּמוֹת. שֶׁיָּכִין דֶּרֶךְ לְגַלְגֵּל הָאֱגוֹז: (כ) עַל גַּבֵּי שֻׁלְחָן וְכוּ'. וְהוּא הַדִּין (כג) עַל גַּבֵּי

## שַׁעַר הַצִּיּוּן

מַהֲשׁוּר מוֹכָח כֵּן בְּהַדְיָא: ג (יד) שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (ד"ה וזג): (טו) כֵּן כָּתַב הַחַיֵּי אָדָם בְּכְלָל מ"ד (ח"ב סי"ט) וְהוֹכִיחַ זֶה מֵרַשַׁ"י (עירובין קג. ד"ה משלשל), עַיֵּן שָׁם, וְכֵן מְצַדֵּד גַּם כֵּן הַפְּרִי מְגַדִּים (א"א) בְּסִימָן ש"ח אוֹת ע"ח, וְעַל כָּל פָּנִים מִדְּרַבָּנָן בְּוַדַּאי אָסוּר, עַיֵּן שָׁם וּדְלֹא כְּפָנִים מְאִירוֹת (ח"ב סי' קכג) שֶׁפִּקֵּל בָּזֶה: (מז) חַיֵּי אָדָם (שם) וְשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (שם), וְכֵן כָּתַב הַפְּרִי מְגַדִּים בְּמִשְׁבְּצוֹת זָהָב בְּסִימָן ש"ג סָעִיף קָטָן ז' עַיֵּן שָׁם, וְכֵן כָּתַב בְּסֵפֶר מִשְׁנַת דַּרְבֵּי עֲקִיבָא (תשובות שבסוף הספר אר"ח סי' שח): (י) כֵּן מוֹכָח בְּחַיֵּי אָדָם (שם), וּבִפְרִי מְגַדִּים בְּסִימָן זֶה (מש"ז סק"ב) מִשְׁמַע דְּלֹא פְּסִיקָא לֵיהּ דְּכָר זֶה יֵשׁ הַרְבֵּה דֵּעוֹת בָּזֶה בֵּין הָאַחֲרוֹנִים, אֲבָל בְּכָר נָהֲגוּ אִסּוּר לְהַמְשִׁיךְ אֲפִלּוּ בְּאוֹתָן שְׁאֵין מְקֻשְׁקְשִׁין וּכְמוֹ שֶׁהֵבִיא בְּפָתְחֵי תְּשׁוּבָה בְּשֵׁם כְּתַב סוֹפֵר (סי' נה) עַיֵּן שָׁם: (יא) שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (שם). וְכֵן מְצַדֵּד בְּפְרִי מְגַדִּים (א"א) בְּסִימָן ש"ח סָעִיף קָטָן ע"ח, אַף דִּבְחַיֵּי אָדָם (שם) מִסְתַּפֵּק דְּשָׁמָא אַף בְּצֵת שֶׁהוּא הוֹלֵךְ יֵשׁ גַּם כֵּן אִסּוּר תּוֹרָה וּמְמֵילָא אָסוּר בְּשֶׁכְּבָר חוֹלֶה שָׁאֵין בּוֹ סַכָּנָה, וּמִלְּשׁוֹן הָרַמְ"א מַשְׁמַע דְּדִבְרֵיהֶם: (מז) פְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"ח):

---

[יקוטי דברי הרב: א] ובשו"ע הרב (ס"ד) לא הזכיר שיש בזה איסור תורה, אלא כתב לאסור לעודכו בשבת משום שמשמיע קול של שיר והוא צריך לקול זה ומתכוין אליו. ב] ובשו"ע הרב (ס"ו) מתיר לשחק בעצמות הואיל ואינו מתכוין לשיר.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

# הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן שלח שלט

(ל) לִרְחִיצָה, [ס]אֲבָל אִם אֵינוֹ רָאוּי, (לא) * אָסוּר מִשּׁוּם שֶׁאֵין עוֹשִׂין גֶּרֶף שֶׁל רְעִי לְכַתְּחִלָּה. וְאִם נָתַן כְּלִי תַּחַת דֶּלֶף שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לִרְחִיצָה, (לב) מֻתָּר (מ) (לג) לְטַלְטְלוֹ בְּמַיִם הַמְאוּסִים שֶׁבּוֹ *:

ס רַמְבַּ"ם בְּפֶרֶק כ"ה (הכ"ד). * (קְצָת דִּינֵי הַשְׁמָעַת קוֹל יְחָבְּאֲרוּ בְּסִימָן שֶׁאַחַר זֶה (ס"ג)).

## שלט כַּמָּה דִינִים פְּרָטִיִּים הַנּוֹהֲגִין בְּשַׁבָּת. וּבוֹ ז' סְעִיפִים:

**א** (א) [א]אֵין רוֹכְבִין עַל גַּבֵּי בְּהֵמָה (וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן ש"ה סָעִיף י"ח מִדִּין הֲלִיכַת קָרוֹן): **ב** [ב]אֵין שָׁטִין (ב) עַל פְּנֵי הַמַּיִם, [ג]אֲפִלּוּ (פ) (ג) בִּבְרֵכָה (ד) שֶׁבֶּחָצֵר מִפְּנֵי שֶׁכְּשֶׁהַמַּיִם נֶעֱקָרִים וְיוֹצְאִים חוֹזֵן לַבְּרֵכָה (ה) [ד]דְּמֵי לְנָהָר. * וְאִם יֵשׁ לָהּ (ו) שָׂפָה סָבִיב, מֻתָּר דְּכֵיוָן דַּאֲפִלּוּ נֶעֱקְרוּ הַמַּיִם הַשָּׂפָה מַחֲזֶרֶת אוֹתָם לִמְקוֹמָם הָוֵי לֵיהּ כִּכְלִי וְלֵיכָּא לְמִגְזַר בֵּיהּ שֶׁמָּא יַעֲשֶׂה חֲבִית שֶׁל שַׁיָּטִין: **ג** (ז) [ה]אֵין מְטַפְּחִין לְהַכּוֹת כַּף אֶל כַּף וְלֹא מְסַפְּקִין לְהַכּוֹת כַּף עַל יָרֵךְ (ג) (ח) וְלֹא מְרַקְּדִין, גְּזֵרָה שֶׁמָּא יְתַקֵּן כְּלֵי שִׁיר. [ו]וַאֲפִלּוּ לְהַכּוֹת בְּאֻצְבַּע עַל הַקַּרְקַע * אוֹ עַל הַלּוּחַ, (ט) אוֹ אַחַת כְּנֶגֶד אַחַת כְּדַרְכָּהּ הַמְשׁוֹרְרִים, אוֹ לְקַשְׁקֵשׁ בָּאֱגוֹז לְתִינוֹק אוֹ לְשַׂחֵק בּוֹ בְּזוּג כְּדֵי שֶׁיִּשְׂתַּחֵק, כָּל זֶה וְכַיּוֹצֵא בּוֹ אָסוּר גְּזֵרָה שֶׁמָּא יְתַקֵּן כְּלֵי שִׁיר. * [ז]וּלְסַפֵּק כְּלָאַחַר יָד, מֻתָּר: הָגָה: וְהָא דְּמִסַּפְּקִין וּמְרַקְּדִין הָאִידְנָא וְלֹא מָחֲנִין בְּהוּ, מִשּׁוּם דְּמוּטָב שֶׁיִּהְיוּ שׁוֹגְגִין וְכוּ'. וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּבַזְּמַן הַזֶּה הַכֹּל שָׁרִי, דְּאֵין אָנוּ בְּקִיאִין בַּעֲשִׂיַּת כְּלֵי שִׁיר וְלֵיכָּא לְמִגְזַר שֶׁמָּא יְתַקֵּן כְּלֵי

א מִשְׁנָה בְּבֵיצָה ל"ו (ע"ב). **ב** מִשְׁנָה שָׁם. **ג** בְּרַיְתָא שַׁבָּת מ' (ע"ב). **ד** וְכֵן פֵּרֵשׁ הָרַ"ן (שם יח: ד"ה תיר לא ישוט) לְפִי גִּרְסַת הָרִי"ף שָׁם (שם) וְכֵן כָּתַב רַמְבַּ"ם בְּפֶרֶק כ"ג (ה"ה). **ה** מִשְׁנָה בְּבֵיצָה ל"ו (ע"ב) וְשָׁם בַּגְּמָרָא. **ו** רַמְבַּ"ם בְּפֶרֶק (כ"ב) [כ"ג (ה"ד)]. **ז** רַמְבַּ"ם שָׁם מֵהָא דְּתִרּוּשַׁלְמִי (בֵּיצָה פ"ה ה"ב) בְּשֵׁם ר' יוֹנָה שָׁם.

## בְּאֵר הַיטֵב

ח (מ) לְטַלְטְלוֹ. וְדַוְקָא כְּשֶׁהוּא נָתוּן בְּמָקוֹם שֶׁהוּא שָׁם, דְּמֵאִיס עָלָיו וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב סִימָן. ש"ח סָעִיף (ל"ו סָעִיף ל"ז) [ל"ד]. מִגֵּן אַבְרָהָם:

א (פ) בִּבְרֵכָה. פְּרוּשׁ שֶׁאֵין בָּהּ גְּזֵרָה מִשּׁוּם שֶׁמָּא יַעֲשֶׂה חֲבִית שֶׁל שַׁיָּטִין, דִּבְכְלִי לֹא גָּזְרוּ וּבְרֵכָה שֶׁיֵּשׁ לָהּ שָׂפָה הָוֵי כִּכְלִי: **ג** (נ) וְלֹא מְרַקְּדִין. וּבְיוֹם שִׂמְחַת תּוֹרָה מֻתָּר לְרַקֵּד בְּשָׁעָה שֶׁאוֹמְרִים קְלוֹסִים לַתּוֹרָה מִשּׁוּם כְּבוֹד הַתּוֹרָה כֵּיוָן דְּלַיְת בָּהּ אֶלָּא מִשּׁוּם שִׂמְחָה. בֵּית יוֹסֵף (ד"ה לא מטפחין) בְּשֵׁם מַהֲרַי"ק (שורש ט ענף ב):

## בֵּאוּר הַלָּכָה

ח * **אָסוּר מִשּׁוּם שֶׁאֵין וְכוּ'.** הִנֵּה עִקַּר הַטַּעַם דְּאָסוּר לְהַעֲמִידוֹ תַּחַת הַדֶּלֶף הוּא מִשּׁוּם שֶׁאֵין מְבַטְּלִין כְּלִי מֵהֵיכָנוֹ, דְּלֹא יְהֵיהּ יְכוֹלֶת בְּיָדוֹ לְהַזִּיזוֹ אַחַר כָּךְ מִמְּקוֹמוֹ כֵּיוָן דְּאֵית בֵּיהּ מְקַצָּה וְכִדְאִיתָא בִּגְמָרָא (מג.), אֶלָּא מִשּׁוּם דְּאֵי הָוֵי שָׁרֵי לַעֲשׂוֹת גֶּרֶף שֶׁל רְעִי לְכַתְּחִלָּה לֹא הָיָה קָרוֹי כְּלִי בְּטוּל כְּלִי מֵהֵיכָנוֹ כֵּיוָן שֶׁמֻּתָּר לִטֹּל אַחַר כָּךְ וּלְשָׁכְכוֹ וּכְמוֹ שָׁפִים הַמְחֻבָּר לַבָּסוֹף, אֲבָל כֵּיוָן דְּקַיְמָא לַן דְּאֵין עוֹשִׂין גֶּרֶף שֶׁל רְעִי לְכַתְּחִלָּה אִם כֵּן הָרֵי הוּא מֻכְרָח לְהִתְרַצּוֹת לְכַתְּחִלָּה שֶׁיִּהְיֶה מְנַח שָׁם בְּקִבְיעוּת וּמַעֲתָה הָוֵי שַׁפִּיר בְּטוּל כְּלִי מֵהֵיכָנוֹ [מִגֵּן אַבְרָהָם]. (ס"ק יב) בְּשֵׁם יָם שֶׁל שְׁלֹמֹה (בֵּיצָה פ"ה סי' ג) וְכֵן הָעֲתִיקוּ דִּין זֶה עוֹד כַּמָּה אַחֲרוֹנִים]. **וְהִנֵּה דִּין זֶה הָעֲתִיק הַמְחַבֵּר מֵהָרַמְבַּ"ם** (פכ"ב הכ"ד), **וְהִטּוּר פָּלִיג עַל זֶה,** וְעַיֵּן בְּטַ"ז (ס"ק ד) שֶׁהֶאֱרִיךְ בָּזֶה וּפָסַק הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ כְּהָרַמְבַּ"ם. **וְעַיֵּן בְּחַיֵּי אָדָם** (ח"ב כלל סז סכ"ו) **שָׁכָתַב דִּבְמָקוֹם צָרָךְ גָּדוֹל יֵשׁ לִסְמוֹךְ עַל הַטּוּר דְּפָסַק שֶׁאִפְלּוּ בְּאֵינוֹ רָאוּי מֻתָּר לִיתֵּן כְּלִי תַּחְתָּיו. וְהִנֵּה מַה שֶּׁאָנוּ נוֹהֲגִים לָשֶׂל בַּבֹּקֶר מֵי הַנְּטִילָה תּוֹךְ כְּלִי אַף שֶׁהֵם בְּוַדַּאי אֵינָם רְאוּיִים לִרְחִיצָה וְלֹא לִשְׁתַּת בְּהֵמָה** כַּמְבֹאָר לְעֵיל בְּסִימָן ד', **וְכֵן הַמַּיִם אַחֲרוֹנִים שֶׁנּוֹטְלִין לְתוֹךְ כְּלִי, עַל כָּרְחָךְ מִשּׁוּם דְּסִבִּירָא לָן כְּהַטּוּר. וְעוֹד נִרְאֶה לִי דְּזֶה לֹא מִיקְרֵי אֵינוֹ רָאוּי דְּאֵין עֲלֵיהֶם שׁוּם אִסּוּר אֶלָּא מִפְּנֵי שֶׁרּוּחַ רָעָה שׁוֹרָה עֲלֵיהֶן, וְלֹא מִיקְרֵי אֵינוֹ רָאוּי רַק אִם הוּא מֵעֶרֶב שַׁבָּת שֶׁיּוֹרֵד מִן הַגַּג אוֹ שֶׁיֵּשׁ עֲלֵיהֶם אִסּוּר עַל כָּל פָּנִים מִדְּרַבָּנָן וּכְמוֹ גַּבֵּי טֶבֶל מִדְּרַבָּנָן שֶׁהַזִּכְיוֹרוֹת הַפּוֹסְקִים:**

ב * **וְאִם יֵשׁ לָהּ שָׂפָה וְכוּ'. הִנֵּה לְפֵרוּשׁ רַשׁ"י בְּגָמָרָא** (מ: ד"ה ואפילו עומדת) **שֶׁמָּא יִתְּיוּ חוֹץ לְאַרְבַּע אַמּוֹת, אֲבָל לְפֵרוּשׁ הָרִי"ף** (יח:) **שֶׁהָעֲתִיק הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ כְּוָתְיָה לֹא בְּרִירָא לִי, וְדִבְרֵי הָרַמְבַּ"ם** (פכ"ג ה"ח) **גַּם כֵּן מִשְׁמַע קְצָת דְּדַוְקָא בְּחָצֵר מֻתָּר:**

ג * **אוֹ עַל הַלּוּחַ אוֹ אַחַת כְּנֶגֶד אַחַת.** עַיֵּן בְּאוּרוֹ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ט) וְהוּא מֵהַבַּיִת יוֹסֵף (ד"ה ולא מטפחין) וְהָאַחֲרוֹנִים, וּמִפְּנֵי זֶה תָּמַהּ עַל הַתְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן (סי' סב) שֶׁכָּתַב נָגֵד דִּבְרֵי הָרַמְבַּ"ם (פכ"ג ה"ד). וּלְפָנֵינוּ הַגִּירְסָא בְּרַמְבַּ"ם עַל הַלּוּחַ אַחַת כְּנֶגֶד אַחַת וְכוּ', וּלְפִי זֶה אַלְעִיל קַאי שֶׁהִכָּה עַל הַקַּרְקַע אוֹ עַל הַלּוּחַ אַחַת כְּנֶגֶד אַחַת וְזֶהוּ דֶּרֶךְ הַמְשׁוֹרְרִים, לְאַפּוֹקִי אִם הִכָּה פַּעַם אַחַת עַל הַקַּרְקַע אוֹ עַל הַלּוּחַ לְאוֹ כְּדֶרֶךְ הַמְשׁוֹרְרִים הוּא, וְרָמַז בָּזֶה דְּלִהַקִּישׁ עַל הַדֶּלֶת וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה מֻתָּר וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּהָדְיָא בְּפֵרוּשׁ הַמִּשְׁנָה בְּסוֹף עֲרוּבִין (פ"ו מ"ד), אֲבָל לְעוֹלָם אֵימָא לָךְ דְּלִהַכּוֹת בְּאֻצְבַּע צְרִידָה לְאוֹ דֶּרֶךְ שִׁיר הוּא. וּמַה שֶּׁכָּתַב הָרַמְבַּ"ם בְּפֵרוּשׁ הַמִּשְׁנָיוֹת דְּיוֹמָא (פ"א מ"ז) 'וְעוֹשֶׂה בָּזֶה תְּנוּעוֹת עֲרֵבוֹת', לֹא מָכְרַח דְּהוּא דֶּרֶךְ שִׁיר, וְכַוָּנַת הָרַמְבַּ"ם בָּזֶה כֵּיוָן דְּהָיְתָה זֶה רַק כְּדֵי שֶׁלֹּא יִישַׁן אִם כֵּן לְמָה לֹא עָשׂוּ סְתָם הַקָּשָׁה עַל אֵיזֶה דָּבָר, וּלְזֶה אָמַר שֶׁהָיוּ תְּנוּעוֹת עֲרֵבוֹת וְזֶה דֶּרֶךְ כְּבוֹד יוֹתֵר לְפָנֵי כֹּהֵן גָּדוֹל מִפֶּתַח הַקְּשׁוּת:

* **וּלְסַפֵּק כְּלָאַחַר יָד מֻתָּר.** דִּין זֶה מְקוֹרוֹ הוּא מִירוּשַׁלְמִי (בֵּיצָה פ"ה ה"ב) כְּמַבְאָר עַל הָאֲגוּדָל בְּנְעִימָה וְעוֹשִׂין בָּזֶה, תְּנוּעוֹת עֲרֵבוֹת [בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ולא מטפחין)], וְזֶהוּ שְׁסָיַם מ"ב, ד"ה לא מטפחין) מוֹדָה שָׁם בְּעֶצֶם הַדִּין דְּאָסוּר, עַיֵּן שָׁם: **(ס)** טוּר סִימָן תקכ"ד וְהָרִי"ף (בֵּיצָה כ.) וְהָרא"ש (בֵּיצָה פ"ה סי' ב) וְהוּא מֵהַיְרוּשַׁלְמִי (בֵּיצָה פ"ה ה"ב), וְצָרִיךְ עִיּוּן דַּאֲפִלּוּ נַיְמָא דְּכָעֵי לְקַלָּא כְּגוֹן לְהַשְׁמִיעַ צַעֲרוֹ לְרַבִּים הָא מִכָּל מָקוֹם אֵינוֹ אֶלָּא מִשּׁוּם שְׁבוּת. בֵּית יוֹסֵף (ד"ה לא מטפחין) בְּשֵׁם מַהֲרַי"ק (שורש ט ענף ב):

## מִשְׁנָה בְּרוּרָה

הַתְּקָרָה וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה: **(ל) לִרְחִיצָה.** דְּאֵין עַל הַמָּטָר הַיּוֹרֵד (כה) שֵׁם מַקָּצָה אוֹ נוֹלָד וְיָכוֹל לִשְׁתּוֹתוֹ אוֹ לִרְחֹץ מִמֶּנּוּ, וְהוּא הַדִּין (כו) אִם הוּא רָאוּי רַק לִשְׁתַּת בְּהֵמָה: **(לא) אָסוּר מִשּׁוּם שֶׁאֵין וְכוּ'.** פֵּרוּשׁ אֵין עוֹשִׂין דָּבָר שֶׁיִּמָּאֵס עַל סְמַךְ שֶׁיִּהְיֶה מֻתָּר אַחַר כָּךְ לְהוֹצִיאוֹ כְּגֶרֶף שֶׁל רְעִי, וְאִם אֲפִלּוּ יִתְרַצֶּה שֶׁיִּשָּׁאֵר כָּךְ וְלֹא יְזִיזֶנּוּ מִמְּקוֹמוֹ גַּם כֵּן אָסוּר כְּמוֹ שֶׁכָּתְבוּ הַפּוֹסְקִים, וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה אסור): **(לב) מֻתָּר וְכוּ'.** הַיְינוּ אַף קֹדֶם שֶׁנִּתְמַלֵּא [אֲלִיָּה רַבָּה (סק"ט)]: **(לג) לְטַלְטְלוֹ וְכוּ'.** וְדַוְקָא (כז) כְּשֶׁהוּא נָתוּן בְּמָקוֹם שֶׁיִּשְׁיַּכְתּוֹ קְבוּעָה שָׁם, דְּמֵאוּס עָלָיו וְהָוֵי כְּגֶרֶף שֶׁל רְעִי שֶׁהִתִּירוּ לְטַלְטְלוֹ לְהוֹצִיאוֹ לַאֲשָׁפָּה מִפְּנֵי כְּבוֹדוֹ, אֲם הוּא עוֹמֵד בְּמָקוֹם שֶׁיִּשְׁיַּכְתּוֹ קְבוּעָה שָׁם וְכַנַּ"ל מִבְּסִימָן ש"ח סָעִיף ל"ד עַיֵּן שָׁם:

**א** (א) **אֵין רוֹכְבִין.** לְעֵיל בְּסִימָן ש"ה סָעִיף י"ח בַּאֲרִתִּי בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה הַטַּעַם וְכָל פְּרָטֵיהֶן: **ב** (ב) **עַל פְּנֵי הַמַּיִם.** בְּיָדָיו וְרַגְלָיו, (פ) שֶׁגַּם רַגְלָיו עֶקֶר מִן קַרְקַע הַמַּיִם, וְהַטַּעַם שֶׁמָּא יַעֲשֶׂה חֲבִית שֶׁל שַׁיָּטִין כַּדְּמָסַיְם לְקַמָּן, וְהוּא כְּלִי שֶׁל גְּמָא שֶׁאוֹרְגִין אוֹתוֹ וְעוֹשִׂין כְּמִין חֲבִית אֲרֻכָּה לִלְמֹד בּוֹ (נ) לְשׂוּט עַל הַמַּיִם: (ג) **בִּבְרֵכָה.** הוּא מָקוֹם כִּנּוּס מַיִם לִכְבִיסָה אוֹ לִשְׁרוֹת פִּשְׁתָּן: (ד) **שֶׁבֶּחָצֵר.** דְּאִלּוּ כְּשֶׁהַבְּרֵכָה עוֹמֶדֶת בִּרְשׁוּת הָרַבִּים, בְּלָאו הָכִי אָסוּר (ג) שֶׁמָּא יַתִּיז מַיִם בְּרַגְלָיו חוּץ לְאַרְבַּע אַמּוֹת: (ה) **דְּמֵי לְנָהָר.** כְּשֶׁהַמַּיִם יוֹצְאִין מִן הַבְּרֵכָה וְנִמְשָׁכִין בֶּחָצֵר מִכֹּחוֹ שֶׁדּוֹחֶה הַמַּיִם בְּיָדָיו וְרַגְלָיו בְּשׂוּטָתוֹ, וְהָוֵי בִּכְלַל גְּזֵרָה שֶׁאֵין שָׁטִין עַל פְּנֵי הַמַּיִם שֶׁמָּא יַעֲשֶׂה חֲבִית שֶׁל שַׁיָּטִין: (ו) **שָׂפָה.** הַיְינוּ כְּעֵין כָּתְלַיִם גְּבוֹהִים מִכָּל צַד [מַרַ"ן (יח: ד"ה תיר לא ישוט) וּמַגִּיד מַשְׁנֶה (פכ"ג ה"ח)]: **ג** (ז) **אֵין מְטַפְּחִין וְכוּ'.** בֵּין (ד) בְּאֻבְלוֹ (ה) וּבְחֶמְתּוֹ לְעוֹרֵר הַצַּעַר וּבֵין מִחֲמַת שִׂמְחָה, וְכֻלָּם מִשּׁוּם גְּזֵרָה שֶׁמָּא יְתַקֵּן כְּלֵי שִׁיר לְעוֹרֵר הָאֵבֶל אוֹ הַשִּׂמְחָה: (ח) **וְלֹא מְרַקְּדִין.** וּבְיוֹם שִׂמְחַת תּוֹרָה מֻתָּר לְרַקֵּד בְּשָׁעָה שֶׁאוֹמְרִים קְלוֹסִים דְּתוֹרָה מִשּׁוּם כְּבוֹד הַתּוֹרָה כֵּיוָן דְּלַיְת בָּזֶה אֶלָּא מִשּׁוּם שְׂבוּת, אֲבָל בְּשָׁאר שִׂמְחָה שֶׁל מִצְוָה כְּגוֹן בְּנִשּׂוּאִין אֲפִלּוּ הָכִי אָסוּר, וְגַם לְכְבוֹד הַתּוֹרָה אֵין כְּדַאי לְהַתִּיר אֶלָּא טִפּוּחַ וְרִקּוּד וְלֹא קִשְׁקוּשׁ בְּפַעֲמוֹנִים וְזוּגִים, וְכָל שֶׁכֵּן שְׁאָר כְּלֵי שִׁיר דְּאָסוּר [אַחֲרוֹנִים]: (ט) **אוֹ אַחַת כְּנֶגֶד וְכוּ'.** כְּגוֹן אֵלּוּ שֶׁמַּכִּין בָּאַמָּה [בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ולא מטפחין)], וְזֶהוּ שֶׁסִּיַּם כְּדַרְכּוֹ הַמְשׁוֹרְרִים. וְאִם עוֹשֶׂה זֶה בְּחֻזְקָה כְּדֵי

## שַׁעַר הַצִּיּוּן

**ח** (מה) זכר לְאַבְרָהָם (ח"א הל' שבת ערך מטר): (מו) לְעֵיל בְּסִימָן ש"ח סָעִיף ל"ה בְּמִגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק סא): (מז) מִגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק יג) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **ב** (פ) מַרַ"שׁ"ו שָׁם בְּדֶרֶךְ מ' עַמּוּד ב' (בד"ה הלל ולא, וד"ה אי), דְּאִי לָאו הָכִי אֵינוּ אָסוּר וְאַף הָרִי"ף מוֹדֶה בָּזֶה וְכִדְאִיתָא בְּמִלְחָמוֹת (יח: ד"ה אמר הכותב): (נ) רַשׁ"ו (בֵּיצָה לו: ד"ה חבית): (ג) גַּם זֶה מַרַ"שׁ"ו שָׁם (שבת מ: ד"ה ואפי' עומדת): **ג** (ז) מַרַ"שׁ"ו קמ"ח עַמּוּד ב' (ד"ה אין מספקין) וְאַף הַתּוֹסָפוֹת (ד"ה לא מספקין) מוֹדֶה שָׁם בְּעֶצֶם הַדִּין, דְּאָסוּר, עַיֵּן שָׁם: (ס) טוּר סִימָן תקכ"ד וְהָרִי"ף (בֵּיצָה כ.) וְהָרא"ש (בֵּיצָה פ"ה סי' ב) וְהוּא מֵהַיְרוּשַׁלְמִי (בֵּיצָה פ"ה ה"ב),

Mishna Brura Memukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah